

Datum: 19.6.2020.

Broj: 02-06-796

TI BiH uputio otvoreno pismo Savjetu ministara BiH – zaustaviti opstrukcije usvajanja novog Zakona o sukobu interesa

Banja Luka, 19. jun 2020. — Savjet ministara BiH nije ispoštovao rok u okviru kojeg je prema zaključcima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH trebalo da uputi u proceduru nacrt Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH. Rok od 90 dana istekao je još u aprilu, te je Transparency International u BiH (TI BiH) uputio otvoreno pismo na adresu Ministarstva pravde i Savjeta ministara BiH.

Prijedlog Zakona u čijoj izradi je učestvovao i TI BiH, a koji su podržale i međunarodne organizacije, uključujući EU i OSCE, bio je pred poslanicima Predstavničkog doma 16. januara ove godine, ali je, umjesto izjašnjavanja o Prijedlogu, Predstavnički dom zadužio Savjet ministara da izradi vlastiti nacrt zakona što se do danas nije dogodilo. Zbog svega se stiče utisak da nadležne institucije opstruišu usvajanje ovog Zakona koji predstavlja jedan od ključnih mehanizama za prevenciju korupcije.

Postojeće zakonsko rješenje ne sadrži sve neophodne mehanizme za sprječavanje sukoba interesa, nije u skladu sa međunarodnim standardima, te se pri tom uopšte ne primjenjuje jer novi saziv Komisije za odlučivanje o sukobu interesa još od 2018. nije imenovan, pa brojne prijave već dvije godine nema ko da rješava.

Podsjećamo da se u posljednjem izvještaju Grupe zemalja za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope (GRECO) jasno navodi da u BiH ne postoji kredibilan i nezavisan mehanizam koji se bavi pitanjima sukoba interesa, te da su neophodne hitne izmjene u ovoj oblasti. Takođe, unaprjeđenje ovog zakona jedan je od 14 ključnih prioriteta u Mišljenju Evropske komisije o aplikaciji BiH za članstvo u EU.

Uz otvoreno pismo, TI BiH je na adresu Ministarstva pravde i Savjeta ministara BiH ponovo dostavio prijedloge sa kojima su saglasne sve relevantne međunarodne institucije, koje su takođe ranije apelovale da se Zakon usvoji. Između ostalog predlaže se proširenje kruga lica na koje će se zakon primjenjivati, sprječavanje zloupotrebe javnih resursa za političku promociju, kao i uspostavu nezavisne komisije koja bi odlučivala o sukobu interesa. Ta komisija birala bi se na osnovu javnog konkursa, dok prema sadašnjem Zakonu većinu članova Komisije čine predstavnici oba doma PSBiH i odlučuju o sukobu interesa svojih stranačkih kolega. Takođe, jedan od ključnih prijedloga je uspostava mehanizma provjere imovinskih kartona i uvođenje sankcija za dostavljanje lažnih informacija.

Imajući u vidu dosadašnji nedostatak volje za unaprjeđenjem Zakona o sukobu interesa, TI BiH je apelovao na Ministarstvo pravde i Savjet ministara da konačno pokrenu proceduru izrade zakona, rukovodeći se međunarodnim standardima i preporukama, da proces otvora za javnost, omoguće javnu raspravu, te uključe sve relevantne domaće i međunarodne organizacije kako bi se došlo do što kvalitetnijeg rješenja koje će unaprijediti mehanizme sprječavanja korupcije.

Međutim, evidentno je da se sprječavanje sukoba interesa opstruiše na svim nivoima vlasti u BiH, što otvara prostor za brojne zloupotrebe i korupciju, te dovode do toga da brojni funkcioneri obavljaju po dvije i više nespojivih funkcija bez ikakvih posljedica. U Federaciji BiH se Zakon o sukobu interesa ne

Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH
Reg. No. UP08-07-1-616/11, Ministarstvo pravde BiH, Sarajevo

Sjedište: Gajevo 2, 78000 Banja Luka, Tel/Fax +387 51 216 369, 216 928, 224 521, 224 520
Poslovnica: Mula Mustafe Bašeskije 9/1, 71000 Sarajevo, Tel +387 33 220 049, Fax +387 33 220 047
E-mail: info@ti-bih.org
Web: www.ti-bih.org

primjenjuje od 2013. jer nisu usvojene izmjene propisa koje bi definisale ko utvrđuje sukob interesa. U Republici Srpskoj Zakon se primjenjuje, ali sadrži brojne manjkavosti, te većina javnih funkcionera obavlja po nekoliko nespojivih funkcija krijući se iza dugogodišnjih mandata vršioca dužnosti. Njegovo unaprjeđenje Republika Srpska predvidjela je Strategijom za borbu protiv korupcije, zadužujući Ministarstvo uprave i lokalne samouprave kao predlagača izmjena, ali je iz ovog ministarstva javno saopšteno da se to u skorije vrijeme ne planira uraditi.